Jaargang 116. Zondag, 15 Maart 1857. No. 32.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen* brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat de **scheepvaart door de KLEINE SPILSLUIZEN** te *Groningen* van af Donderdag den 19den dezer maand tot aan nadere bekendmaking zal zijn **GESLOTEN.**

GRONINGEN, 13 Maart 1857.

I. A. VAN ROIJEN.

NOTIFICATIE.

De GEDEPUTEERDE STATEN van de Provincie *Groningen* brengen bij deze ter kennis van het Publiek, dat de **passagie over de Zijlvesterbrug**, liggende over het Farmsummermaar in den Provincialen kunstweg tusschen *Appingedam* en *Farmsum*, bij het huis van J. O. BRONDSEMA, uit hoofde van aan die brug te doene vertimmering, zal zijn **GESTREMD** van af Maandag den 16den dezer maand tot en met Zaturdag den 21sten daaraanvolgende.

GRONINGEN, 12 Maart 1857.

De Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen:
I. A. VAN ROIJEN.
Ter ordonnantie van dezelven:
ALBERDA.

Herijk.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen die daarbij belang hebben, dat der **HERIJK** van **LENGTEMATEN** en **GEWIGTEN** in deze Gemeente zal plaats hebben:

Voor de Ingezetenen wonende in de Letters I, K, L en M van den 16den tot en met den 20sten Maart e.k.

Voor die in de letters N, O, P en Q van den 23sten tot en met den 27sten Maart e.k.

Voor die in de letters R, S, T en U van den 30sten Maart tot en met den 3den April e.k., en

Voor die in de letters V, W, X, IJ en Z van den 6den tot den 10den April e.k.

Telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

De belanghebbenden worden ten ernstigste gewaarschuwd, om op de hierboven vastgestelde tijden hunne Maten en Gewigten ter *Herijk* aan te bieden, ten einde zich vrij te waren van de straffen op hun verzuim ten deze bepaald bij Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13). — Voorts worden zij opmerkzaam gemaakt, dat de Maten, alvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden schoongemaakt.

GRONINGEN, 20 Februarij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de **LOTELINGEN** voor de NATIONALE MILITIE dezer Gemeente van de ligting van het jaar **1857**, dat de MILITIE-RAAD tot het onderzoeken der RECLAMES en van die welke TE KLEIN zijn gemeten, zitting zal houden in de GEWONE VERGADERZAAL in het RAADHUIS alhier, op **Vrijdag den 27sten** en **Zaturdag den 28sten Maart aanstaande;**

dat zij, onverschillig om welke redenen zij reclameren, voor dien Raad moeten verschijnen, namelijk:

degenen welke bij de Loting van dit jaar getrokken hebben No. **273** tot en met No. **454**, op **Vrijdag den 27sten Maart**, en degenen welke getrokken hebben No. **455** tot en met No. **624**, op **Zaturdag den 28sten Maart 1857**, allen des voormiddags te negen uur.

Den bovenbedoelde Lotelingen wordt bij deze, overeenkomstig art. 37 en 38 der Wet van den 27sten April 1820, nadrukkelijk aanbevolen, op den bepaalden tijd in Persoon voor dien Raad te verschijnen, dewijl bij verzuim daarvan het daarvoor gehouden zal worden, dat zij geenerhande redenen van vrijstelling hebben, en derhalve voor de dienst gedesigneerd worden; zullende evenwel, in gevolge Koninklijk besluit van den 20sten April 1826, no. 147, van die opkomst zijn VRIJGESTELD de MANSCHAPPEN dienende bij de ARMEE te LANDE of ter ZEE.

De belanghebbenden worden eindelijk opmerkzaam gemaakt, dat deze dient voor kennisgeving, en zij zich niet op het ontvangen van een OPROEPINGSBILJET moeten verlaten.

GRONINGEN, 12 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

KIEZERSLIJSTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen, in gevolge art. 10 der Kieswet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* no. 37), ter algemeene kennis, dat de **LIJSTEN** der **KIEZERS** voor de BENOEMING van een **LID** van de **Tweede Kamer der Staten Generaal**, van **Leden der Provinciale Staten**, en van **Leden van den Gemeenteraad**, op heden zijn vastgesteld, en dat een exemplaar van die Lijsten in de GALERIJ op de eerste verdieping van het Raadhuis is aangeplakt en een ander ter SECRETARIJ dezer Gemeente voor een ieder ter inzage gedurende veertien dagen is nedergelegd, en herinneren voorts aan de belanghebbenden hetgeen omtrent het inbrengen van bezwaren nopens die Lijsten is bepaald bij art. 11 en 12 der aangehaalde wet, luidende als volgt:

Art. 11. Elk inwoner van het Kiesdistrict, of, zoo het verkiezing van den Raad geldt, elk ingezeten der Gemeente, de in art. 1 vermelde vereischten bezittende, is bevoegd tegen de Lijsten bezwaren in te dienen, wanneer daarop:

1) Zijn naam of die van een ander, tegen de bepaling van art. 8, niet of niet behoorlijk voorkomt;

2) De naam van iemand, die, hetzij één of meer der in de Kiezers gevorderde vereischten mist of uitgesloten is, hetzij op de Kiezerslijst eener andere gemeente staat, is gebragt.

Art. 12. De bezwaren worden binnen veertien dagen na de dagteekening der in art. 10 bedoelde kennisgeving bij verzoekschrift, door de noodige bewijsstukken gestaafd, aan den Gemeenteraad ingediend.

De bezwaar- en verzoekschriften zijn, in gevolge art. 36, vrij van zegel.

GRONINGEN, 12 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Groninger Straatvuilnis.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 18den Maart 1857, ten Huize van de Wedw. R. KOOPS, te *Zuidbroek*.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

Hebben wij bij herhaling gesproken van den strijd die tusschen de Chinezen en Engelschen is losgebarsten en scheen het dat de opstandelingen die China, vóór den aanval tegen Canton, zoo jammerlijk verdeeld hielden, voor een oogenblik de vaan des oproers zouden oprollen om met de keizerlijke troepen tegen den gemeenschappelijken vijand te strijden — men ontvangt nu weder over Petersburg tijdingen van de Chinesche grenzen, volgens welke de opstand zich in het zuiden des rijks al verder en verder uitbreidt, terwijl het noorden nog aan het hof van Peking gehoorzaamde. In deze hoofdstad van het Hemelsche rijk was alles in een geheel veranderden toestand, die van diep verval getuigde en een allengs naderenden ondergang scheen te voorspellen. Uit een groot gedeelte des rijks werd geen schatting of belasting meer ontvangen; het gouvernement was zonder geld en kon zijne dienaren en beambten niet langer betalen; het gaf ijzeren geld uit, daar het geen zilver en zelfs geen koper meer bezat. Peking had het voorkomen van eene in staat van beleg gestelde stad. De Tartaren (tot welken stam de tegenwoordige keizerlijke dynastie behoort) werden door de eigenlijke Chinezen als dwingelanden en onderdrukkers verfoeid en deze zagen in elken persoon van Chinesche afkomst eenen oproerling. Kortom, het hof van den Keizer van China verkeerde, volgens genoemde berigten, in volslagen radeloosheid.

» Te midden van deze inwendige beroering — zoo luidt verder deze correspondentie — verschijnt plotseling een buitenlandsche vijand voor China, de Brit met zijne kanonnen en vuurpijlen. Arme grijsaard! (China) wat zal van u worden. Gij hebt aan de roode barbaren (de Mongoolsche opstandelingen) reeds veel toegegeven, terwijl gij daarmede uw rust meendet te koopen; maar deze lieden (de Engelschen) vergenoegen zich niet met één offer. Geef hun alles. Reeds lang zouden zij de provincie Fu-tsan verontrust hebben, wanneer ze niet hunne thee van daar kregen; reeds lang ook de provincie Schangsi, die met ons (de Russen) handel drijft, hebben verwoest, wanneer ze aan zee lag en met hun geschut kon bereikt worden."

Na dezen vriendelijken uitval tegen Engeland, vaart de berigtgever voort de in Peking heerschende radeloosheid te schetsen en eindigt met de volgende opmerking: » De Mongolen zien de onlusten in China goedsmoeds aan; zij weten zeer goed, dat zij op zich zelven niet kunnen bestaan, en zien met vergenoegen op onze vette schapen, daar zij onder de Chinesche regering zelden vleesch kunnen eten, maar slechts thee met of zonder melk drinken."

Er is wederom eene proclamatie bekend geworden van een der mandarijnen en wel van den gouverneur-generaal der beide Kwang-provinciën, die in heftigheid voor die van den gouverneur van Whampoa niet onderdoet. Daarin komt o. a. het volgende voor:

» Zelfs de woeste kustbewoners in het Noorden en Zuiden zijn van vrees vervuld en trachten, in diepen eerbied verzonken, de gunst des Keizers te verkrijgen. Maar nu zijn deze Engelsche barbaren, dit geslacht van honden en beeren, onbeleefd en van alle kennis om zich in den omgang behoorlijk te gedragen ontbloot, daar zij evenals wolven en jakhalzen, vol begeerlijkheid, onmatig, bloedschandig en dierlijk zijn, die rusteloos en met verachting der menschelijke en goddelijke regten van de eene naar de andere plaats trekken en zich als een zwerm van aaskraaijen nederlaten; zij zijn uit hunne helsche woningen tot ons gekomen, behandelen onzen hemelschen keizerstroon met verachting en namen op een oogenblik toen onze troepen daarop niet voorbereid waren, van onze schansen bezit, brandden onze huizen en winkels der kooplieden af en dreven hunne helsche boosheid tot het uiterste. De goden zijn vertoornd, de menschen verbolgen, hemel noch aarde kunnen langer hunne tegenwoordigheid verdragen; met wortel en tak moeten zij uitgeroeid worden."

Hierop wordt het volk aangemaand om de wapenen op te vatten en eene bloedige wraak te nemen. » De Engelschen moeten uitgeroeid worden, heet het ten slotte, opdat hun lot een waarschuwend voorbeeld zij voor de overige natiën van het Westen. De verraderlijke landgenooten, welke deze Engelsche schurken dienen, moeten opgezocht, gegrepen en behoorlijk gestraft worden."

Het bevestigt zich, dat ook de Fransche zeemagt in de Chinesche wateren aanmerkelijk zal worden vermeerderd. » Het Fransche gouvernement, zegt de *Globe*, is met het Engelsche overtuigd van de noodzakelijkheid om aan de ondragelijke aanmatigingen der Chinezen eens voor altijd een einde te maken; en er zullen gezamenlijke maatregelen genomen worden tot wegruiming van alle hinderpalen, waardoor het diplomatieke en het handelsverkeer in China worden belemmerd. De Fransche zeemagt in de wateren van Canton zal spoedig tot eene indrukwekkende sterkte gebragt worden."

Een ander schrijven uit Parijs deelt als nagenoeg zeker mede, dat er eene bepaalde overeenkomst tusschen Frankrijk en Engeland gesloten is tot diplomatieke en gewapende zamenwerking in China.

TURKIJE.

De Porte heeft een plan ontworpen om aan de strooptogten der Montenegrijnen een einde te maken; zij wil hun eene haven aan zee afstaan, benevens het vruchtgebruik van eene belangrijke uitgestrektheid bouwgrond. opdat zij zich zonder rooverij levensmiddelen kunnen verschaffen. Het is wel te denken dat, zoo dit plan wordt ten uitvoer gelegd, vorst *Daniëlo* van Montenegro er zich bij neerleggen zal, te meer nu hij bij Keizer *Napoleon* niet die ontvangst en ondersteuning vindt, die hij zich van zijne reis naar Parijs had voorgesteld.

ITALIE.

De heer *Visconti*, architect, met de opgravingen belast welke te Ostia plaats hebben, heeft eenige mededeelingen gedaan over de jongste werken om die oud-Romeinsche stad, in het zand begraven, weder te voorschijn te brengen. De Paus stelt een levendig belang in de opgravingen, die op zijn bevel te Ostia met behulp van een aantal galeislaven worden verrigt. Belangrijke ontdekkingen voor de archaeologie zijn reeds gemaakt; men vindt elk oogenblik medailles, gekleurde marmerbrokken, stukken van standbeelden en gereedschappen en huisraad van allerlei aard, uit ijzer, koper of ivoor vervaardigd, hetgeen bewijst, dat deze grond voor het eerst door de wetenschap wordt onderzocht. De Romeinsche weg, die naar Ostia leidde, is gevonden, en hij komt nu te voorschijn, regts en links tot op een grooten afstand der muren door grafteekenen omringd. In het binnenste der stad, digt bij de poort, heeft men een plein opgegraven, waar verscheidene straten op uitloopen, en men gaat met deze opgravingen in de rigting van die straten voort, ten einde de geheele oppervlakte van Ostia weder voor den dag te brengen.

— In Napels liep onlangs het gerucht, dat de regering, ter gelegenheid van de gelukkige bevalling der Koningin, eene algemeene amnestie zou uitvaardigen voor de staatkundig veroordeelden; doch die hoop is niet verwezenlijkt; wel zijn in het lot der gekerkerden eenige geringe verbeteringen gebragt, doch eene amnestie is niet verleend. De geheime genootschappen hebben van deze omstandigheid partij getrokken om eene mystificatie op groote schaal tot stand te brengen, waardoor de ingezetenen van Napels zich een oogenblik hebben laten misleiden. Gebruik makende van eenige oogenblikken gedurende welke de politie-agenten, na hunne nachtdienst, niet tegenwoordig waren, hebben de leden dier geheime genootschappen duizende exemplaren van een manifest op de muren laten aanplakken, in welk document, in naam des Konings, eene algeheele kwijtschelding van straf aan de staatkundig-veroordeelden, eene geoctroijeerde grondwet aan het land en 's Konings afstand van den troon ten behoeve van den hertog van Calabrië worden afgekondigd. Onder dit manifest stonden de handteekeningen van al de ministers; ook was het voorzien van het staatszegel, alles zóó goed nagemaakt, dat men bijna aan de echtheid niet twijfelen kon of mogt. Iedereen nam de proclamatie voor goede munt op, hoezeer de onwaarschijnlijkheid niet kon worden weggeredeneerd; zelfs de politie liet zich in den strik vangen, en eerst toen eene dépêche van Caserta haar onderrigt had dat de Koning van dit alles volstrekt niets wist, liet zij de plakkaten afscheuren.

Inmiddels had het volk onmiskenbare blijken van vreugde gegeven over de wending, welke de zaken schenen te zullen nemen, waaraan echter spoedig een einde werd gemaakt.

ZWITSERLAND.

Volgens den *Constitutionnel*, een ministeriëel blad van Parijs, zijn de mededeelingen omtrent het voorgevallene in de eerste twee zittingen der conferentie voor de zaak van Neufchâtel, enkel gissingen, daar de gevolmagtigden zich onderling verbonden hebben om de bijzonderheden der onderhandeling geheim te houden.

» Tot nu toe, zegt dat blad, heeft de vertegenwoordiger van Zwitserland geen deel aan de beraadslaging genomen. Eerst moet het in beginsel uitgemaakt zijn, dat de Koning van Pruissen zijne souvereine regten over Neufchâtal afstaat; zoo lang daarover nog in de conferentie gehandeld wordt, ontvangt de Zwitsersche gezant geene uitnoodiging om haar bij te wonen; zoodra men tot de behandeling der bijzondere punten van het geschil overgaat, zal hij geroepen worden om zitting te nemen.

» De conferentie zal waarschijnlijk nog in deze week ten derden male zamen komen; en er is alle grond om te hopen dat hare beraadslaging tot eene gelukkige uitkomst zal leiden."

— Het van wege de Nederlandsche regering aan de Zwitsersche grenzen op te rigten werfdepôt wordt door den Zwitserschen bondsraad niet gunstig opgenomen. Deze heeft bij Baden nadere inlichtingen daaromtrent gevraagd en voorts aan de kantonnale besturen een schrijven gerigt, waarin op de nadeelen van de dienst in Ned.-Indië wordt gewezen, weshalve zij worden aangespoord om op de wervers een naauwlettend oog te houden.

DUITSCHLAND.

De oudste Europesche regerende Vorst, zoo al niet in jaren, dan toch in regeringstijd, de prins *von Schaumburg-Lippe*, zal den 8sten Mei aanstaande het 50jarig jubileum vieren van zijne komst tot het bewind.

— Uit Beijeren en Wurtemberg wordt geschreven, dat de laatste herderlijke brieven van onderscheidene R.-Katholijke bisschoppen eene onverdraagzaamheid prediken, die aan de 16de eeuw doet terugdenken. Daarin worden de geloovigen vermaand met geene Protestanten te huwen, geene Protestanten op Katholijke kerkhoven te begraven, zich van een al te vertrouwelijken omgang met Protestanten te onthouden; enz. Gelukkig, zoo voegt men er bij, nemen de R.-Katholijken van deze vermaningen hunner kerkelijke overheden weinig of geen notitie.

— De Keizer en Keizerin van Oostenrijk zijn den 13den van hunne reis naar Italië te Weenen teruggekeerd en aldaar met groote eerbewijzingen ontvangen.

Even als aan die reis eene verzoenende beteekenis werd gehecht, gelijk ook later uit de in Milaan verleende amnestie bleek, zal bij de reis naar Hongarije, die de Keizer binnen kort zal doen, dezelfde staatkunde gevolgd worden. Hoewel de vermoorde edellieden niet meer in het leven teruggeroepen kunnen worden, wil men toch de zwarte bladzijden, waarop de eerste regeringsdagen des jeugdigen Keizers in Hongarije's geschiedboek staan aangeteekend, zoo veel mogelijk uit het geheugen wisschen door meer op de behoeften en verlangens der bevolking te letten. Eene commissie, bestaande uit vijf vice-presidenten van de stadhouderschappen in Hongarije, is te Pesth vergaderd geweest en heeft den uitslag harer beraadslagingen aan den aartshertog-gouverneur medegedeeld, welke laatste te Weenen is aangekomen, ten einde met den Keizer en zijne ministers over die aangelegenheden te beraadslagen en waarschijnlijk de gevolgen van die conferentie openbaar te maken, wanneer de Keizer in Pesth zal zijn aangekomen.

GROOT-BRITTANJE.

Het Lagerhuis vordert snel met de behandeling der voordragten, die tot stand gebragt moeten zijn alvorens het Parlement kan ontbonden worden. Reeds zijn de voordragten nopens de regten op de thee; die tot heffing eener verlaagde incometax; het budget voor marine en dat van oorlog, aangenomen, in weerwil eener poging van den haer *Gladstone* om den gang der zaken te vertragen. De heer *Disraeli* hield zich aan zijne belofte om de maatregelen die de regering tot het ontbinden van het Parlement in staat moeten stellen, niet tegen te werken; maar hij voer weder uit tegen de buitenlandsche staatkunde van lord *Palmerston*, die hij in het algemeen als woelziek, onruststokend en twistzoekend brandmerkte.

Algemeen betreurt men het intusschen, dat de zitting van het Parlement, die veel goeds beloofde, zoo onverwacht moet worden geschorst, en dat alles in het onzekere wordt geworpen, omdat het twijfelachtig blijft, welke meerderheid een nieuw Parlement zal aanbrengen. Immers in 1847 kwamen er door de nieuwe verkiezingen 216 en in 1852 200 nieuwe leden in het Parlement; zulk eene verwisseling van leden geeft natuurlijk de grootste onzekerheid in de toekomst.

In afwachting der uitvaardiging van het koninklijk besluit, waarbij het Parlement ontbonden zal worden, is men reeds overal bezig met voorbereidende maatregelen voor de nieuwe verkiezingen. Daarbij openbaart zich op zeer vele plaatsen eene zeer sterke zucht om de tegenwoordige bewindslieden en hunne aanhangers te ondersteunen.

Lord *Palmerston* heeft op het adres van de kooplieden van Londen, die hem verzochten het mandaat als vertegenwoordiger der City aan te nemen, geantwoord, dat hij van die eer afzag, omdat hij, gelijk tot nu toe, de burgt Tiverton in het Parlement wenscht te blijven vertegenwoordigen.

Ten gevolge van dit besluit van lord *Palmerston* heeft lord *Russell* eene proclamatie tot de kiezers der hoofdstad gerigt, waarin hij zich als kandidaat beschikbaar stelt.

— De heer *Shaw Lefevre*, sedert 18 jaren onafgebroken voorzitter (speaker) van het Lagerhuis, heeft te kennen gegeven, dat hij voornemens is, bij de ophanden zijnde ontbinding van het Parlement, zijn ontslag uit gezegde betrekking te nemen. Deze aftreding is door het geheele Huis met groot leedwezen vernomen. Lord *Palmerston* betuigde dan ook terstond nadat de heer *Lefevre* zijn voornemen had te kennen gegeven, dat nooit iemand, volgens zijn gevoelen, de betrekking van voorzitter met meer bekwaamheid had vervuld dan de heer *Shaw Lefevre*.

En *Palmerston* was hier de tolk der geheele vergadering, daar genoemden voorzitter in de zitting van Woensdag, onder groote geestdrift de dank van het Huis werd toegebragt, terwijl bovendien werd besloten van de Koningin in een adres te verzoeken, den heer *Lefevre* een bewijs van hare erkentelijkheid te willen geven.

— De toebereidselen voor de expeditie tegen China worden met kracht voortgezet. Behalve de drie linieregementen welke reeds tot hunne inscheping te Portsmouth gereed staan, zal ook het 93ste regem. Hooglanders zich denkelijk met dat doel derwaarts begeven, zoodat ruim 4300 man binnen weinige dagen die haven moeten verlaten, om door een groot aantal marine-soldaten vergezeld of gevolgd te worden.

De *Morning Post* zegt, dat er niet minder dan twaalfduizend man troepen met allen spoed uit Engeland naar China gezonden zullen worden.

FRANKRIJK.

Pater *Ventura*, bekend geworden door zijne tegenover den Keizer stout uitgesproken taal bij de eerste vastenprediking in de Tuileriën, heeft daar weder eene predicatie gehouden, welke eveneens van zijne vermetelheid getuigt. Ditmaal had de redenaar tot onderwerp zijner leerrede het openbaar onderwijs.

Het schijnt echter niet, dat de stoute woorden van den geestelijke eenige ongenade van den Keizer ten gevolge zullen hebben, daar deze zich voor de onschendbaarheid der gewijde welsprekendheid moet hebben verklaard.

Dit strekt *Napoleon* tot eer; de waarheid behoort geopende ooren te vinden ook bij de magthebbenden. Het ware te wenschen dat *Napoleon* dit beter nog leerde inzien en er ook toe besluiten kon de pers eenigermate van de banden te ontslaan die haar omkneld houden. Ook de persvrijheid is eene van de grootste zegeningen waarover een volk zich mag verheugen.

— De maarschalk *Randon* heeft met den Keizer reeds eene langdurige conferentie over de expeditie tegen de Kabylen gehad. De Keizer verlangt alleen zulk eene expeditie, welke met de aanwezige krijgsmagt in Algiers kan worden uitgevoerd. De maarschalk heeft veel grootscher ondernemingen op het oog. De Keizer heeft hem toegestaan, die in den eerstvolgenden raad van ministers voor te dragen.

BELGIE.

De verkiezing van den heer *Snoy*, die in plaats van den onlangs overleden heer *Felix de Mérode* in het arrondissement van Nivelles tot lid der kamer van afgevaardigden gekozen is en als kandidaat van de Katholijke partij tegenover den kandidaat der liberalen, eene groote meerderheid van stemmen op zich vereenigde, wordt tegenwoordig in vele dagbladen besproken. Men beschuldigt namelijk den minister van financien, den heer *Mercier*, dat hij door zijne kuiperijen veel tot den uitslag van de stemmingen in gezegd arrondissement heeft bijgedragen en daartoe niet alleen zijne vrienden en bloedverwanten in den arm genomen, maar zich zelfs tot de ambtenaren en geëmploijeerden om stemmen gewend heeft. De heer *Mercier* heeft daarop een' brief aan de *Indépendance* gerigt, waarin hij zich verdedigt tegen de beschuldiging, als zou hij in bovengenoemd arrondissement van deur tot deur voor den heer *Snoy* geworven hebben, aangezien hij eerst daags vóór de verkiezing naar Nivelles vertrokken is. De *Observateur Belge* maakt daarop de aanmerking, dat de heer *Mercier* met woorden speelt en niet zal durven ontkennen, dat hij zich eenige dagen achtereen met de verkiezing heeft bezig gehouden en alle andere zaken, gedurende dien tijd heeft laten liggen. Het blad sluit met de verwachting te kennen te geven, dat de *Moniteur* weldra bewijzen zal, dat onder de middelen waarvan de heer *Mercier* zich bediend heeft, ook beloften van bevordering behooren.

— In Antwerpen bestaat thans eene zeer ernstige spanning tusschen de burgerij en de militairen, ter zake van een twist, in den schouwburg ontstaan, tusschen een luitenant der bezetting en een der toeschouwers, een persoon van goeden huize. Persoonlijke aanrandingen, uitdaging, oorvijgen en wat des meer zij, zijn het gevolg geweest van dien twist. De luitenant is ten laatste op de straat door den burger, vergezeld door diens broeder, zoo hevig geslagen, dat hij ernstig gekwetst in een winkel is ingedragen en verpleegd. — De zaak wordt onderzocht.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 13 Maart.

Bij kon. besluit van den 8sten is aan mr. *F. A. S. A.* baron *van Ittersum*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van kantonregter te Elburg.

— Er hebben zich bij het ministerie van koloniën een groot aantal sollicitanten aangemeld, om als kweekelingen bij het onderwijs in Neêrlands Indië geplaatst te worden. Reeds zijn door tusschenkomst van het ministerie van binnenlandsche zaken de vereischte inlichtingen ingewonnen, en dien ten gevolge de voordragten tot benoeming gedaan, waarvan spoedig de uitslag zal medegedeeld worden.

— Naar men verneemt, bestaat er plan tot droogmaking der plassen gelegen nabij Delft, in de Pijnackersche en Bieslandsche polders. Zoo deze onderneming tot stand komt, zal eene oppervlakte van ruim 300 bunders water in vruchtbaar land zijn herschapen.

— Met den 15den dezer worden te Kampen en te Sneek kantoren van den rijkstelegraaf, met beperkten diensttijd, geopend.

AMSTERDAM, 13 Maart.

Gisteren avond hield de heer *H. A. Wijnne*, van Groningen, in de afdeeling *Koophandel* der maatschappij *Felix Meritis*, de eerste zijner twee voordragten over *de verbetering der scheepvaart- en afwaterings-kanalen in de provincie Groningen.*

— De heer jhr. *M. Salvador*, die nog op Woensdag l.l., na van de teregtzitting verwijderd te zijn, werd vrijgesproken van de tegen hem ingebragte feiten, is op heden van dat vonnis der arr.-regtbank alhier, in hooger beroep gekomen, alsmede van alle incidentele uitspraken van dezelfde regtbank in dezelfde zaak, waaronder inzonderheid die, waarbij naar aanleiding van art. 200 van het wetboek van strafvordering, het buiten de gehoorzaal leiden van den beklaagde door de arr.-regtbank voornoemd bevolen is.

'S HERTOGENBOSCH, 12 Maart.

Naar men verneemt, wordt thans een plan ontworpen tot het oprigten eener maatschappij, met het doel om te Tilburg eene landbouwkundige school op groote schaal te vestigen en daaraan tevens eene industrieschool voor onderscheidene wetenschappen te verbinden.

— L.l. Zondag avond, omstreeks tien uur, barstte boven Breda en omstreken een vrij hevig onweder los. Vele lieden hebben zoo daar als elders in het hevigste der bui uit het luchtgewelf, in de rigting van het zuid-oosten, een' vuurbal op de aarde zien nedervallen, en door sommige buitenlieden is een eigenaardige vulkanische reuk waargenomen.

— Het mag als eene bijzonderheid aangemerkt worden, dat bij de dezer dagen plaats gehad hebbende loting voor de nationale militie, in eene der kleinere steden van Noord-Holland, zoovelen van de reserven van vroegere jaren goedgekeurd zijn, dat nog twee manschappen overig zijn voor de ligting van 1858, zoodat geen een der lotingpligtigen van 1857 in de termen valt van te moeten dienen.

GRONINGEN, 14 Maart.

Bij kon. besluit van den 7den dezer is benoemd: tot generaal-majoor en lid van het hoog militair geregtshof, de kolonel J. J. DEMOULIN, kommandant van het 7de regement infanterie; en tot generaal-majoor, de kolonel L. F. F. W. baron VAN BOECOP, lid van het hoog militair geregtshof.

— Blijkens de eergisteren door burg. en weth. dezer gemeente vastgestelde kiezerslijsten bedraagt het getal kiezers voor de provinciale staten en de Tweede Kamer der Staten Generaal 1113 en voor den gemeenteraad 1780.

— Door de provinciale geneeskundige commissie is in hare vergadering van heden als vroedmeester voor het land geëxamineerd en bevorderd de heer E. R. DAMSTE, plattelands-heelmeester te Bedum.

— Op gisteren en heden had het jaarlijksch examen van eenige leerlingen der Landhuishoudkundige School alhier plaats. Het geschiedde, als gewoonlijk, in tegenwoordigheid van het bestuur, de onderwijzers en de leerlingen der school en werd verweerd door de tegenwoordigheid van de heeren referendarissen N. C. MULDER en W. C. A. STARING, door de ministers van koloniën en van binnenlandsche zaken tot bijwoning van dit examen afgevaardigd; voorts door den commissaris des konings en heeren gedeputeerde staten in de provincie Groningen en door eene kommissie uit het genootschap voor nijverheid te Onderdendam en uit de maatschappij voor land- en tuinbouw, *de Marne*, alsmede door eenige andere belangstellende toehoorders.

De volgende heeren hebben bij dit examen genoegzame blijken van bekwaamheid gegeven en alzoo hun diploma als landhuishoudkundige, ontvangen: C. L. BLUME, H. VAN GESSEL, O. P. HONDIUS, J. J. KOCK, J. H. D. KOENEN, A. H. SERVATIUS, H. J. VAN SWIETEN en J. A. ZURMÜHLEN, zijnde deze namen alphabetisch gesteld en waarvan de heeren HONDIUS en SERVATIUS het examen *met lof* hebben afgelegd.

— Heeft men reeds lang vooral hier ter stede de behoefte gevoeld aan een' tweeden telegraafdraad tusschen hier en Arnhem, doch kon daarin om financiële redenen tot nu toe niet worden te gemoet gekomen — wij verheugen ons nu te kunnen mededeelen, dat in het laatst dezer maand te 's Gravenhage zal worden aanbesteed: het spannen van twee telegraafdraden langs de bestaande palen, op de lijn van Arnhem naar Zutphen en van één draad langs de lijn van Zutphen naar Groningen, met het vernieuwen van eenige palen, in vier perceelen.

— In de vergadering van aandeelhouders in den straatweg van Winsum naar Groningen, Woensdag alhier gehouden, zijn, in de plaats van wijlen de heeren mr. SICHTERMAN, VAN DE BRAKE en jhr. mr. T. J. VAN IDDEKINGE, tot commissarissen benoemd de heeren G. B. HOPMA, te Winsum, en jhr. mr. J. W. J. DE MAREES VAN SWINDEREN, te Groningen.

— De longziekte heeft zich nu ook geopenbaard op den stal van den veehouder T. DIJKHUIS, te *Noorddijk.* Reeds zijn een drietal runderen aldaar bij de lijkschouwing, gedaan door den rijks-veearts H. ROUAN, te Groningen, bevonden in erge mate aan de besmettelijke longziekte te hebben geleden.

Mede is de longziekte uitgebroken op den stal van J. H. DETHMERS, te *Westerlee.* De koe welke daar aan die ziekte is gestorven, is voor eenige weken aangekocht van H. W. EELSSEMA, te Veendijk.

Van de landdrosty te Osnabrück is hier het berigt ontvangen, dat op de Hannoversche grenzen thans zeer scherp zal worden gewaakt tegen den mogelijken invoer uit ons land van aan de longziekte lijdende runderen.

— Bij besluit van den commissaris des Konings van gisteren is besloten een' kring te trekken rondom de stallen van H. W. EELSSEMA, te Veendijk, onder Siddeburen, en van T. S. DIJKHUIS te Noorddijk, alwaar zich de longziekte heeft geopenbaard.

— Naar aanleiding van het in ons vorig nommer opgenomen berigt, dat de termijn verstreken is binnen welken de heer DULL het waarborg-kapitaal moest storten voor de uitvoering der spoorwegen in de noordelijke provinciën des rijks, waarvoor hem voorloopig concessie is verleend — zegt de *Drentsche Ct.*, dat de concessionarissen het onmogelijke beproeven om zich de noodige fondsen te verzekeren voor de op te rigten maatschappij, alvorens het definitief waarborg-fonds te storten; — dat zij hierin niet kunnen slagen, deels wegens de minder goede financiële relatiën welke zij in het buitenland bezitten, deels wegens de weinige ondersteuning van de kapitalisten in ons vaderland en de lijdelijkheid van het gouvernement, die weder bij de buitenlandsche kapitalisten wantrouwen in de onderneming opwekt; — dat in onderscheidene Engelsche dagbladen de kapitalisten zijn opgeroepen tot deelneming aan deze onderneming, 't welk echter niet schijnt gebaat te hebben.

»Willen echter, zoo vervolgt die *Ct.*, de concessionarissen de voorgestelde voordeelen niet verliezen en alle kans zien verdwijnen om de aanzienlijke voorschotten terug te bekomen, dan hebben zij volstrekt verlenging noodig van den voorgestelden termijn.

»Hiertoe nu is al de groote invloed, waarover men kon beschikken, aangewend en men is geslaagd.

»Wij hopen niet dat zij op nieuw zullen slagen.

»De daarstelling der noordelijke spoorwegen behoort niet vertraagd te worden om partikulier winstbejag in de hand te werken. En in allen gevalle, men zij billijk. De heer DULL en de zijnen hebben een behoorlijken termijn gehad om te beproeven, of zij de zaak in orde konden krijgen; het is, na herhaald uitstel, gebleken dat zij het niet konden. Welnu, dat men nu anderen, die ook aanvrage hebben gedaan, in de gelegenheid stelle om hunne krachten te beproeven. Misschien zijn zij gelukkiger!

»Wij voor ons gelooven, dat de noordelijke spoorweg, vooral nu hij door twee mislukte pogingen in discrediet is gekomen, niet zal kunnen worden daargesteld, tenzij het rijk zulks doe of althans de rente waarborge."

— Ten vervolge op het schrijven in ons vorig nommer medegedeeld, wordt ons nog uit *'s Gravenhage* berigt, dat de beide commissiën van rapporteurs voor de wetsontwerpen omtrent *de regterlijke organisatie* en *de jagt en visscherij* Dingsdag hunne zittingen, tot het opmaken van het voorloopig verslag hebben geëindigd; dat de laatste afdeeling die nog vergaderd was over *het onderwijs*, Woensdag haar onderzoek heeft ten einde gebragt; en dat de commissie van rapporteurs omtrent dit wetsontwerp in de residentie zal blijven, totdat zij haar verslag heeft opgemaakt. Wij vernemen verder, hoewel ons dit slechts als gerucht wordt medegedeeld, dat de minister van koloniën de gevraagde inlichtingen omtrent het reglement op de *drukwerken in Ned.-Indië* binnen zeer kort zal verstrekken, zoodat het gebeuren kan, dat de Tweede Kamer nog vóór Paschen weer wordt opgeroepen. Men kan alsdan nog al levendige discussiën verwachten. De publieke opinie blijft vrij algemeen tegen de handelwijze van den minister gestemd.

— Dat de koop- en huurprijzen der landerijen schier overal, sedert de laatste 25 jaren, aanzienlijk gestegen zijn, is algemeen bekend; vele landen gelden thans meer dan de dubbele som, die er 10 à 15 jaren geleden voor betaald werd. De heer J. BOUMAN heeft in het *Alg. Weekbl. van Purmerend* een belangrijk artikel daarover gegeven, waaruit blijkt, dat de koers van het beste Beemsterland gedurende de laatst verloopen 25 jaren per morgen gemiddeld was als volgt: in 1832 *f* 600, in 1836 *f* 700, in 1846 *f* 750, in 1848 *f* 800, in 1849 *f* 900, in 1850 *f* 950, in 1851 *f* 1000, in 1853 *f* 1100, in 1854 *f* 1350, in 1855 *f* 1400, in 1856 *f* 1450.

Verschillend zijn de redenen waaraan deze buitengewone prijsverhooging, vooral in de laatste 10 jaren, is toe te schrijven, als daar zijn: 1. De hooge prijzen der landbouw-producten., ten gevolge van den vrijen uitvoer naar elders, 2. Vermeerdering van bevolking en toenemende behoefte aan gecultiveerde gronden. Behalve deze, zijn er nog andere oorzaken die in mindere of meerdere mate daartoe hebben medegewerkt.

— De planeet Venus bevindt zich alle acht jaren in de gunstigste stelling om het licht der zon op ons terug te kaatsen; 1857 is een der bevoorregte jaren, zij werpt dan ook het schitterendst licht op den gezigteinder.

Op dit oogenblik vertoont de planeet Venus eene half verlichte schijf, even als de maan in haar eerste kwartier. Op den 1sten April zal zij haren grootsten glans bereikt hebben en bij helderen dag zigtbaar zijn, even als gedurende de gansche maand Maart. Op dat tijdstip zal zij eene schoone halve maan vertoonen.

Den 10den Mei zal de planeet Venus zich onder de zon bevinden en later zal zij weder de halve opgaande en afgaande maan aannemen, maar dan hooger in de lucht en gunstiger geplaatst zijn dan thans. Den 15den Junij zal zij het maximum van haren glans bereikt hebben, zoodat men haar alsdan nog beter bij dag zal kunnen zien. (*N. Brab.*)

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 14den Maart.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, DE SITTER, CREMERS MESDAG, EDELINCK, SWAAGMAN, VAN SWINDEREN, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, VAN HEIJNINGEN BOSCH, WICHERS, QUINTUS en VAN IMHOFF.

In behandeling wordt genomen:

1) *Resolutie van Ged. Staten bepalende het aandeel van de gemeente Groningen in het massaal fonds van de belasting op wijn en sterke dranken over* 1856. — Gedep. deelen mede, dat deze belasting over de eerste drie maanden van het vorige jaar zuiver heeft opgebragt in de stad 2666,80 en in de gemeenten te lande *f* 4335,10, te zamen *f* 7001,90; dat die opbrengst over de negen volgende maanden in alle gemeenten is geweest *f* 117,912,64, zoodat het massaal zuiver fonds over 1856 in deze provincie heeft bedragen *f* 124,914,54. Zij hebben alzoo het aandeel der gemeente Groningen van deze som vastgesteld op *f* 49,965,81½. — Voor kennisgeving aangenomen, en zal hiervan aan den gemeenteontvanger mededeeling worden gedaan.

2) *Missive van den commissaris des Konings, geleidende* 14 *bezwaarschriften tegen de aanslagen in den hoofdelijken omslag der gemeente Groningen over* 1857, alsmede een adres, abusivelijk aan den commissaris toegezonden. — Hierover zal met gesloten deuren worden beraadslaagd.

3) *Ontwerp-reglement en tarief voor het veer op Stroobos.* De heer MESDAG maakt de opmerking, dat in het tarief geene bepaling is opgenomen voor de vracht van bagage. Daar dit vaak tot twist aanleiding geeft, wenscht hij daaromtrent iets in het tarief te hebben opgenomen. — De voorzitter geeft in overweging de bagage beneden 25 Ned. pond vrij te stellen. — De heer DOORNBOSCH wenscht die vrijstelling tot 15 Ned. pond te hebben beperkt.

Besloten deze zaak nader in overweging te nemen.

4) *Twee ontwerpbesluiten bepalende overschrijving op sommige posten der begrooting van* 1856. — Ter visie.

5) *Rapport omtrent den verhoop aan den heer* HOLTHUIS *van het oliemagazijn achter diens behuizing.*

Burg. en weth. stellen daarin voor, dat de raad hen magtige een gedeelte van het oliemagazijn met den geheelen kelder af te staan aan BAHLMAN en Co. voor *f* 3000 betaalbaar op den 1sten Julij, onder eenige voorwaarden.

Na eenige korte woordenwisseling over die voorwaarden wordt besloten 1) te verklaren, dat bedoeld gedeelte van het oliemagazijn ter openbare dienst niet meer bestemd is en 2) de conclusie van het rapport aan te nemen.

6) *Verslag van de commissie uit het zeemanscollegie de Groninger Eendragt ter uitrusting van jongelieden voor de zeevaart over* 1856. — Voor notificatie aangenomen en zal de commissie voor hare welwillende mededeeling worden bedankt.

7) *Voordragt van de raadscommissie voor de gasfabrijk tot uitbreiding dezer fabrijk*, bij monde van den heer DE SITTER.

De commissie deelt mede, dat zij in haar verslag over het afgeloopen jaar reeds heeft gewezen op de omstandigheid, dat bij verder toenemen van partikulier gebruik in den aanstaanden winter niet meer in de behoefte aan gas zal kunnen worden voorzien, zoodat eene vergrooting van het productief vermogen der gasfabrijk noodzakelijk werd. De commissie heeft zich sedert met de voorbereidende maatregelen daartoe bezig gehouden en biedt thans eene teekening dier uitbreiding met opgave van kosten aan.

Tot toelichting merkt zij op, dat de fabrijk in den aanstaanden winter reeds niet meer voldoende zal zijn voor het gebruik, en wel *a*) omdat met de tegenwoordige inrigting in 24 uur niet zoo veel gas kan worden gemaakt als daartoe noodig is, zoodat het aantal ovens en retorten dient te worden vermeerderd, en *b*) omdat de beide gashouders van geene voldoende capaciteit meer zijn, zoodat een derde gashouder, enz. zal moeten worden bijgemaakt. Verder acht zij het wenschelijk dat eene door stoom gedrevene machine extracteur worde gemaakt, alsmede een nieuwe wasch- en zuiveringskist en dat de bergplaats voor steenkolen worde vergroot. Worden deze veranderingen aangebragt, dan stelt de commissie zich voor, dat ruim 100 procent gas meer aan partikulieren zal kunnen worden geleverd.

De commissie gelooft het totaal der kosten van deze uitbreiding niet lager te mogen stellen dan op *f* 35.000, waarbij niet gerekend is op het doen van heiwerk bij den gashouder.

Na verder over de uitvoering van bedoelde werken hare zienswijze te hebben medegedeeld, stelt de commissie aan burg. en weth. voor 1) dat zij eene voordragt doen aan den raad, waarbij de commissie wordt gemagtigd over te gaan tot de daarstelling van een derden gashouder, waterkuip, put, enz. en wel bij publieke uitbesteding; tot het maken van 3 nieuwe ovens ieder met 7 retorten; tot het plaatsen van eene door stoom gedrevene machine extracteur, overeenkomstig het toekomstig vermogen der fabrijk, met het aanbrengen van steenen buizen, enz.; tot het maken van eene nieuwe waschkist en van een zuiveringskist, en tot het vergrooten van de bergplaats voor kolen, dit laatste weder bij publieke uitbesteding; 2) dat zij aan den raad de noodige voordragt omtrent het vinden der kosten doen.

Opzigtens dit laatste punt merkt de commissie nog op, dat op de begrooting der fabrijk over 1856 reeds eene som van *f* 10,000 voor deze uitbreiding beschikbaar is, zoodat bij even gunstige resultaten over volgende jaren, de fabrijk in drie jaren zelve tot die uitbreiding zou kunnen overgaan zonder de hulp der gemeente noodig te hebben. Het komt haar evenwel noodzakelijk voor, dat alles in één jaar geschiedt, zoodat dus nog eene som van *f* 25,000 uit de gemeentekas zal benoodigd zijn. De commissie zegt overtuigd te zijn van het voordeel voor de gemeeente in de voorgestelde vergrooting, zoodat zij gerustelijk tot de beschikbaarstelling van genoemde som meent te mogen aanraden.

Ten slotte verzoekt de commissie nog, in eene zitting met gesloten deuren, in de gelegenheid te worden gesteld, alle die inlichtingen te geven, welke door den raad mogten worden verlangd.

Besloten die inlichtingen in eene zitting met gesloten deuren aan te hooren.

8) *Adres van* C. LOOR, *om schadeloosstelling wegens de wegruiming van de kraan aan het Winschoterdiep.* — De heer TRIP heeft het verzoek onderzocht en is van oordeel, dat eene schadevergoeding van *f* 25 voldoende zal zijn. — Zal later worden behandeld.

9) *Missive van Ged. Staten, geleidende de stukken betrekkelijk de verbetering der kanalen in deze provincie.* Gedeputeerden geven te kennen, dat men op de eerste conferentie van gecommitteerden uit hun midden en uit den raad ter zake van het subsidie van 3 ton door deze gemeente voor bedoelde verbetering te geven, is overeengekomen, dat, om den raad zooveel mogelijk in staat te stellen een gegrond oordeel daaromtrent te erlangen, door Ged. Staten alle die stukken zouden worden overgelegd die den omvang der plannen kunnen doen zien. Zij voldoen hieraan door toezending van alle daartoe gewenschte stukken en zullen met belangstelling nadere voorstellen inwachten.

De heer CREMERS merkt op, dat de eerste conferentie reeds heeft plaats gehad en dat dezerzijds de toezending van die stukken is uitgelokt. Hij acht het wenschelijk, dat de gecommitteerden ze goed nazien voordat zij aan den raad verslag doen en stelt dus voor, die stukken in hunne handen te stellen.

Na eene opmerking van den heer QUINTUS, wordt besloten de stukken ter visie te leggen, zullende tevens de gecommitteerden in de gelegenheid worden gesteld om daarvan gebruik te maken.

10) *Rekest van* J. H. SCHUITEMA *te Stadskanaal, verzoekende eene scheepshelling te mogen aanleggen.* — De veencommissie adviseert het verzoek tot wederopzegging toe te staan, onder voorwaarde, dat adressant een bat of brug over de helling legge, geschikt om door een beladen wagen te worden bereden en van geverwde leuning voorzien. — Besloten.

11) *Mededeeling, dat de wethouder* TRIP *is benoemd tot voorzitter van de gascommissie.* — Voor notificatie aangenomen.

12) *Rekest van* W. A. DOPHEIDE *alhier, verzoekende in eene aan hem toebehoorende behuizing een smidshaard te mogen oprigten.* — Na procesverbaal te hebben opgemaakt, adviseert de wethouder TRIP het verzoek toe te staan. — Besloten.

De zitting wordt hierop met geslotene deuren voortgezet.

Bij de hervatting der openbare zitting worden drie door burg. en weth. voorgedragen ontwerpbesluiten vastgesteld, bepalende:

1) dat de aanslag van de personen die op het kohier van den hoofdelijken omslag voor 1856 voorkomen en de gemeente hebben verlaten, slechts voor zooveel twaalfde gedeelten zal worden ingevorderd als zij maanden in de gemeente vertoefd hebben;

2) dat eenige dubbel op dat kohier voorkomende aanslagen niet zullen worden ingevorderd;

3) dat de aanslag van enkele personen op het suppletoir kohier van den omslag over 1856 voorkomende, zal vervallen, omdat gebleken is dat zij ook reeds op het primitief kohier waren gebragt.

Deze besluiten zullen zooveel noodig, worden medegedeeld aan Ged. staten.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

Bij kon. besluit van den 4den dezer is goedgekeurd het beroep van predikant bij de Herv. gemeente te Zwaag, uitgebragt op F. MIJSBERG, pred. te Bleskensgraaf c. a.

DIEVER, 13 Maart. Ter vervulling der vacature, is heden door de stemgeregtigden der Herv. gemeente het navolgende twaalf-, zes- en drietal geformeerd, als: twaalftal: ds. BOON te Zuidwolde, HOEVERS te Gorredijk. LESTURGEON te Vledder, RIJKENS te Akkrum, HORREUS DE HAAS te Dwingelo, KAMP te Meppel, CRUL, hulpprediker te Amsterdam, EBBINGE te Wapserveen, NONHEBEL te Vaassen, BECKING te Genemuiden, UDEN MASMAN te Groningen en LULOFS te Roden; zestal: BOON, HOEVERS, RIJKENS, CRUL, LESTURGEON en BECKING; drietal: BOON, HOEVERS en RIJKENS, uit welk drietal spoedig eene keuze zal worden gedaan.

— Bij de Herv. gemeente te Hantum en Hantumhuizen is tot predikant beroepen ds. A. MAC-PHERSON, pred. te Katwijk a/Zee; — bij die te Vlissingen ds. J. G. VAN RIJN, thans te Amersfoort; bij die te Delden tot jongsten leeraar, B. TER HAAR, B.z., pred. te Arkel.

— Te Hellevoetsluis is *ten zevenden male* een beroep gedaan, en wel ditmaal op ds. A DEKKERS, te Chaam c. a.

— Ds. W. A. BECKING, te Genemuiden, heeft voor het beroep naar Oosterbierum bedankt.

— Ds. DEKKER, pred. bij de Doopsg. gemeente te Helder, heeft voor het op hem uitgebragte beroep naar Zijldijk bedankt.

HARDERWIJK, 13 Maart. Jongstleden Zondag-middag was men alhier getuige van eene even zeldzame als plegtige doopsbediening. Een Poolsch Israëliet, die van het vreemden-legioen uit de Krim als militair naar onze overzeesche bezittingen had overgeteekend, is uit innige overtuiging en begeerte tot de Christelijke Hervormde gemeente overgegaan en als lidmaat aangenomen bij ds. MOLENAAR, door wien hij ook bevestigd en gedoopt werd.

LEEK, 13 Maart. Heden werd alhier het vergelijkend examen ter vervulling van den vacanten onderwijzerspost gehouden. Van de 37 aangegeven sollicitanten waren 27 opgekomen. De uitslag van het onderzoek is geweest, dat H. TIMMER van Feerwerd, E. KRUISINGA van Genum-Jilsum, W. FOKKENS van Veendam, H. WOLFF van Ten Post, J. MULDER van Zuidhorn en D. MIDDEL van Solwerd op het zestal werden geplaatst, waaruit de keuze geschieden zou. Staande de vergadering is eenstemmig en eeuparig door het burgerlijk bestuur tot onderwijzer van de Leek en Midwolde benoemd HINDRIK TIMMER van Feerwerd, die de meeste bekwaamheid aan

den dag gelegd had, terwijl de collator der Herv. gemeente redenen meende te hebben, om te moeten goedvinden, zijne stem ter benoeming van koster, voorzanger en organist acht dagen onder zich te houden. Den uitslag van dat beraad zullen wij dus eerst later kunnen mededeelen.

(*Ingezonden.*)

Het orgel in de kerk te Garmerwolde.

Onlangs was ik te Garmerwolde, waar ik, door de vriendelijkheid van den heer RIJKENS, onderwijzer en organist aldaar, in de gelegenheid werd gesteld, mij te kunnen verlustigen in de heerlijke tonen van het kerkorgel. Ik had veel van dit werk gehoord, doch niet kunnen denken, dat het zoo heerlijk zoude zijn.

'tIs waar, de kerk bezit eene verbazende resonnantie, die zeer gunstig medewerkt, maar 't is even waar, dat, ook buiten die medewerking, het orgel een meesterstuk is te noemen in fraaiheid en kracht van klank.

Men kan niet gelooven, welk effect het werk maakt, wanneer men zich beneden in de kerk bevindt, — en 't is daarom voor organisten en liefhebbers wel der moeite waardig, eene wandeling naar Garmerwolde te doen, ten einde er een wezenlijk genot te smaken.

't Is bekend, dat de heeren VAN OECKELEN en ZONEN, vervaardigers van dit orgel, uitmunten in het maken van doorslaande tongwerken en in 't aanbrengen van kracht — getuige hiervan het orgel in de Martini-kerk te dezer stede, 't welk LITOLFF onlangs in eenen brief *orgue des orgues* noemde — nu, ook het orgel te Garmerwolde levert hiervan sprekende bewijzen op.

De heerlijke vox humana zoude echter, mijns inziens, wel een' anderen naam kunnen dragen, omdat de klankaard (timbre) van dit register meer van eene hobo of klarinet heeft. Trouwens, eene eigenlijke vox humana (menschenstem) zal wel nergens te vinden zijn, maar staat toch op eene zekere, engelenstem).

Eindelijk zij ter eere van den heer RIJKENS gezegd, dat hij zijn instrument op regten prijs weet te stellen en daarin op hoogeren trap staat, dan velen zijner ambtgenooten ten platten lande; voorts, dat hij, voor zooverre zijne krachten zulks toelaten, goed partij weet te trekken van de schoone registers.

GRONINGEN. S. M.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 14 Maart.

Van alle zijden openbaart de natie hare sympathie met de staatkunde van het tegenwoordige ministerie.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 14 *Maart*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63¾.
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	95$\frac{13}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	76$\frac{13}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39⅞.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	86⅞.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	78⅝.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	24$\frac{13}{16}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	38⅛.
PORTUGAL	» 3	»	45$\frac{13}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	—
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	84⅝.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	95⅛.
Dito. 6de serie	» 5	»	96¼.

LONDEN, 14 *Maart*. Consols 93⅛.

PARIJS, 14 *Maart*. Fransche 3 pCt. 71.

WEENEN, 14 *Maart*. Metalliek 5 pCt. *f* 84. Nat. Leening *f* 86. Wissel op Londen *f* 10.10. Zilver *f* 4.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 11 Maart, *van Marle* Amalia Augusta, Bat.; *Stuimer* Remelia Johanna, Newc.; *Smedes* Petronella Alberdina, Schiedam, n. Hamburg vertrokken; *Niggebrugge* Stad Enschedé, Zwolle.

TEXEL 12 Maart, *Deterding* Elize Henriëtte, Bat.

MELBOURNE 1 Dec., *Zeelt* Kandanghauer, Gothenburg.

RIO DE JANEIRO 22 Jan., *Wiegmink* Clara Henriëtte, v. Cardiff n. Sydney.

FERNAMBUCO 27 Jan., *Borst* Jakobus, Liverpool.

WILMINGTON 20 Febr., *Bouman* Johanna Brons, Amst.

FIUME 28 Febr., *de Jonge* Margaretha Arendina, Triest.

CIVITA VECCHIA 25 Febr., *Kat* Mathilda Barbara, Ancona.

NIZZA 7 Maart, *Astra qq.* Willem Cornelis, Newcastle.

GIBRALTAR 25 Febr., *Engelsman* Gerusters Boll, v. Livorno n. Hamburg; *de Jonge* Petrus Jacobus, v. Genua n. Yarmouth; — 27 *Breeland* Lummina Arentina, v. Newport n. Nizza.

CADIX 10 Maart, *Toxopeus* Jonge Brechtus, Lissabon.

SAN SEBASTIAN 6 Maart, *Ekamp* Welvaart, Londen.

LONDEN 9 Maart, *Kaspersma* Eendracht, Workum.

RAMSGATE 7 Maart, *Hubert* Juffer Annette, v. Lynn n. Bordeaux.

FALMOUTH 7 Maart, *Rink Fijn* Nijverheid, Galatz; — 12 *Viëtor* Antoinette Seraphine, Manilla.

GLOUCESTER 7 Maart, *Hazewinkel* Clipper Galjoot, Gron.

Bij ALDBRO 7 Maart, *Walker* Archipelago, v. Amst. n. Konst.

HAMBURG 10 Maart, *Boomgaard* Ecliptica, Malaga; — 11 *Braamhorst* Gezina Lammechina, Kampen.

BRENERHAVEN 9 Maart, *Visser* Anna Sophia, Delfzijl.

HOLTENAU 9 Maart, *Pik* Maria Aurelia, v. Stockholm n. Londen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 10 Maart, *Sandberg* Bellatrix, Bat.; *Mets* Verwachting, Seville; *Meijboom* Fredrik Hendrik, Engeland; — 11 *Lupcke* Helena en Anna, Bat.; *Hansens* Zeemanshoop en *Melenberg* Livorno Paket, Livorno; *Wilmink* Hermanna Wilmink, Cardiff; *Krook* Louisa Susanna, Hamburg; — 12 *Wolthekker* Elisabeth Ruardi, Jersey; *de Haan* Agnetha Juliana, Dantzig; *Doewes* Harmonie, avontuur.

TEXEL 11 Maart, *Hoeksma* Cornelia Wilhelmina, Messina; *Rasker* Petronella Hillegonda, Londen; *Ackerman* Elisabeth, Liverpool.

HELVOET 11 Maart, *Pott* Alblasserdam, Newc. en Batavia; *Maas* Riga, Curaçao; *Plokker* Anna, Londen; *Meppelder* Thetis, Belfast; *Palmer* Elisabeth, Middlesbro; *van Rijn* Vrede, Newcastle; *Wegener* Hendrika, avontuur.

VLISSINGEN 10 Maart, *Lindeboom* Margaretha, Bilbao; *de Vries* Elise, Spanje.

RIO DE JANEIRO 13 Jan., *van Loon* Johanna Catharina, Kaap de Goede Hoop.

BAHIA 21 Jan., *Dijkema* Broedertrouw, Rio de Janeiro.

PORTSMOUTH 9 Maart, *Kuijzer* Harmonie, Bayonne.

WARKWORTH 7 Maart, *Mulder* Marie Louise, Amst.

DUNDEE 8 Maart, *Pluim* Stad Almelo, Zwolle.

LYNN 7 Maart, *Thaden* Anke Berg, Bordeaux.

HAMBURG 10 Maart, *Doornbosch* Jetskalina Wija, Bordeaux.

BREMERHAVEN 8 Maart, *de Vries* Vijf Gezusters, Amst.; — 9 *Kuiper* Twee Gebroeders, Hamburg.

WARNEMUNDE 8 Maart, *de Jonge* Diewerdina, Schotland.

Zeilklaar.

BAHIA 7 Febr., *Bostoke* Willem III, Memel.

GIBRALTAR 26 Febr., *van Gelderen* de Vereeniging, Cadix.

LONDEN 9 Maart, *Maas* Bulgerstein, Adelaide.

LIVERPOOL 7 Maart, *Wertjes* Clasina Aldina, Livorno.

AMELAND, 9 Maart. Het schip Catharina, kapit. *Bakker Jr.*, van Petersburg naar Amsterdam, alhier in de haven op strand gezet, is weder in vlot water gebragt en naar Harlingen opgezeild om te repareren.

STAVANGER, 2 Maart. Op Jedderen is een omgeslagen kofschip aangedreven; uit aangespoelde papieren blijkt, dat het de Fennechina, kapit. *Waterborg* uit Groningen is, met sleepers beladen en waarschijnlijk van Rugenwalde komende. Van de manschap weet men hier niets. Van het wrak zijn nog slechts enkele sleepers aan land gedreven.

GRONINGEN, 14 Maart. Gisteren binnengekomen het nieuwgebouwde kofschip Ernestina Alida, groot 80 lasten, kapit. *J. H. de Vries*, van Sappemeer, gebouwd op de werf van *J. Bodewes*, aldaar.

Dien dag vertrokken de nieuwgebouwde schoenergaljoot Nessina Gepka, kapit. *O. E. Pot*, van Veendam, met ballast op avontuur.

ZOUTKAMP, 13 Maart. Binnengekomen 12 Maart, *Balk* Wilhelmina, Bremerhaven.

Zeilklaar: *van Sluis* Tjakina, Southampton; *Waterborg* Karsina, *Kramer* Annette Cathalina, *Meijer* Geertina en *Bol* Martha, Londen; *de Haan* Sjoumenta, Bayonne.

OOSTMAHORN, 13 Maart. Ter reede gearriveerd den 12den, *Huisman* Itjes, v. Gristeijl n. Amst.

Vertrokken den 8sten, *Loots* Catharina, v. Zoutk. n. Hamb.; — 12 *Rasker* Leentje Dost, v. Dockum n. Sleeswijk.

Zeilklaar: *Dijkstra* Geziena Harmina, n. Lond.; *van der Meulen* Hillegonda Maria, n. Noorw.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 13 Dec., *ten Harmsen* Louisa Christina, Suriname.

TEXEL 12 Maart, *Mulder* Maria Louise, Warkworth; — 13 *Remmersen* Vr. Martha, Riga.

HELVOET 12 Maart, *Dekker* Henriëtte Louisa, Ibraila; — voor den wal: *Keus* Bengalen, Batavia.

PILLAU 10 Maart, *Drewes* Twee Gezusters, Holtenau.

BELFAST 9 Maart, *Jager* Jeanne Agathe, Rott.

FALMOUTH 10 Maart, *Krämer* Gesina, Gron.

BORDEAUX 9 Maart, *Hazewinkel* Alberdina, Antw.

MARSEILLE 9 Maart, *Hazewinkel* Catharina, Lissabon.

BILBAO 26 Febr., *Prak* Renzina, Antw.

Vertrokken.

AMSTERDAM 12 Maart, *Schuur* de Hoop en *Hamming* Twee Gebroeders, Hamburg; — 13 *de Jonge* Catharina Cornelia, Santander; *Borst* Sieke Wiersema, Middlesbro; *Visman* Johanna Alida, Newc.; *Slingor* Geesina, avontuur.

TEXEL 13 Maart, *Gruppelaar* Niessina, *Meijer* Margrietha en *Koning* Johanna Margina, Newc.

VLIE 11 Maart, *Scholtens* Hillech. Scholtens, Dundee.

MAASSLUIS 12 Maart, *Strijbos* Goede Verwachting en *v. d. Hoest* de Hoop, Noordzee.

HAMBURG 10 Maart, *Blaak* Jantina, Porto; *Wolkammer* Albert., Bayonne; — 11 *Veling* Hermanna, Regayada.

BREMERHAVEN 11 Maart, *Bakker* Johanna Elisab., Genua; *Bultje* Zeenstroom, Malaga.

CARDIFF 9 Maart, *Bakker de Jonge* Lieffert, Bremen.

In lading.

COLOMBO 8 Jan., *v. Boven* Minerva, Amst.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 10 Maart. Naar Amsterdam of de Zaan tot *f* 5,50 per last Tarwe, Antwerpen *f* 6,00 per last Gerst, Londen 15 sh. en 10 pCt. per 10 qr. Haver. Van Newcastle op hier tot £ 10½ per keel steenkool.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Maart*.

TARWE.			GERST.			
Oude	70 ℔ *f*		N.W. 1856	52 ℔ *f*	4,55	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,15
N. Oml. 1856	66 - -	7,25	- -	54 - -	5,05	- - 42 - - 3,35
- -	68 - -	8,25	-	56 - -	5,55	- - 44 - -
- -	70 - -	9,25	Zomer	54 - -	4,90	BOONEN.
- Old.	66 - -	6,75	-	56 - -	5,30	Paardeb. *f* 4,50 *f* 5, *f* 5,50 (à *f* 6.
- -	68 - -	7,75	Knobbe	60 - -	6,00	
- -	70 - -	8,75	-	62 - -	6,40	Gr. Erwt. *f*
ROGGE.			HAVER.			Graauwe dito *f*
N. Inl.	60 ℔ *f*	4,25	N. Dikke	36 ℔ *f*		
- -	62 - -	4,85	- -	38 - -		ZADEN, ENZ.
- -	64 - -	5,55	-	40 - -	3,15	Old. Koolz. *f* 12 tot *f* 15,25
- -	66 - -	6,25	-	42 - -	3,35	Oml. dito *f* 12 tot *f* 15,25
Oude	66 - -		-	44 - -	3,55	Zomerzaad *f*
BOEKWEIT.			-	46 - -	3,75	G. Mosterdz. *f*
N. Gr. Zd.	60 ℔ *f*	6,15	-	48 - -	3,95	Lijnzaad *f*
- -	62 - -	6,65	-	50 - -	4,15	Dederzaad *f* 7 *f* 8 a *f* 9,50
- -	64 - -	7,15	N.W. Voer	36 - -	2,80	Gr. Gort *f* 7,50, *f* 8 *f* 8,75
- Zw. -	60 - -	6,05	- -	38 - -	3,00	Parel dito *f* 11,50 a *f* 12,75
- -	62 - -	6,55	- -	40 - -	3,20	Raapolie per vat *f* 49,50
- -	64 - -	7,05	N. Zw. -	36 - -	2,75	
Veen	64 - -	6,95	- -	38 - -	2,95	

Tarwe prijshoudend. — Rogge vond meer kooplust en werd 10 ct. hooger verkocht. — Boekweit minder begeerd. — Winter-Gerst goed prijshoudend; Zomer en Knobbe in een doen. — Haver over 't geheel nagenoeg in een doen. — Boonen niet driftiger. — In Zaden gaat weinig om. — Gort stil.

LEEUWARDEN, 13 *Maart*. De aanvoer van alle graansoorten was heden minder groot, en veelal goede kooplust, zoodat sommige artikelen tot vorige, andere tot hoogere prijzen werden gedaan. Tarwe met goede vraag, puike *f* 9,60, *f* 10,25; knappe *f* 7,70, *f* 9,00; ordinaire *f* 7,60; roode knappe *f* 7,65, *f* 8,00. — Rogge hooger met goeden handel, inl. *f* 6,10,90. — Boekweit met goeden kooplust en hooger prijzen, Vries. zand *f* 7,70,80. — Winter-Gerst in de puike soorten zeer begeerd en 10 ct. hooger, *f* 4,90, *f* 5,80; ligtere voor fourage *f* 4,25,60. — Zomer-Gerst tot ongeveer vorige prijzen, puike *f* 4,90, *f* 5,10. — Haver in de fijne en blanke soorten met goede vraag, voer tot circa vorige prijzen met meer koopers; fijne voor de saai *f* 4,75; fijne *f* 3,60, *f* 4,30; voer *f* 3,20.

AMSTERDAM, 13 *Maart*. Tarwe in een doen, met weinig handel: 127 ℔ j. b. Pools. *f* 375; 128 ℔ n. Gelders. *f* 335; 132 ℔ Kubanka *f* 385; 126 ℔ j. b. Pools. *f* 360. — Nieuwe Inl. Rogge iets lager, andere soorten bij kleinigheden onveranderd: 124 ℔ Pruis. *f* 248; 120 ℔ Arch. *f* 227; 117 ℔ Petersb. *f* 217; 122 ℔ n. Inl. *f* 222; 113 ℔ dito *f* 175; 144, 146 ℔ dito *f* 212, *f* 220. — Boekweit voortdurend weinig ter veil en aan benoodigden iets hooger verkocht: 118 ℔ Amersf. *f* 255.

Koolzaad op het voorjaar onveranderd, op het najaar 1 p. vl. lager; Fries. 65 p. vl.; op 9 vat in April 90½ p. vl.; Sept. en Oct. 78½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering flaauwer; op 6/w. *f* 53,50; vlieg. *f* 52; Mei *f* 50,50 a *f* 50,25; Sept. *f* 46,50; Oct. en Nov. *f* 46,50 a *f* 46,25; Dec. *f* 46,25 a *f* 46. — Lijnolie dadelijk ruim prijsh., op levering met weinig handel niet williger: op 6/w. *f* 44; vlieg. *f* 42,75 a *f* 43; April *f* 42,50 a *f* 42,75; Mei *f* 42,75 a *f* 43; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 42,75 a *f* 43. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,50, vlieg. *f* 49,50.

LONDEN, 11 *Maart*. Ver vreemde Gerst was heden veel aangevoerd, van alle andere Granen minder. Er waren niet vele koopers ter markt en de omzet bleef onbeduidend. De prijzen van alle artikelen zijn nominaal als Maandag.

Van den 13*den*. Granen zeer flaauw en moeijelijk te plaatsen.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Maart*. Te geringe aanvoer om den prijs te bepalen.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Maart*. Te weinig aanvoer van vee om iets te noteren.

LONDEN, 13 *Maart*. Aan de veemarkt zijn voor 843 runderen onveranderde, voor 182 kalveren iets flaauwere en voor 3300 schapen iets hoogere prijzen besteed.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 13 *Maart*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63$\frac{13}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 76½; Dito Dito 4 pCt. 95⅞. — BELGIE, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 52½. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 24$\frac{1}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 38; Dito Buitenl. 85 à 3 pCt. 42½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45⅞. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104½; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96⅛. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76$\frac{1}{16}$; Dito Dito 2½ pCt. 39⅞; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 86¾; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 78⅞. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 22$\frac{1}{16}$. — Wisselkoers op Londen zigt *f* 11.75; Dito 2/m. *f* 11.62½.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

M. VAN HEIJNINGEN NANNINGA,
ber. Predikant te Hemelum,
met
G. KEIZER.

GRONINGEN, 11 Maart 1857.

*** Getrouwd te *Grono*, den 12den Maart 1857:

JM. ZUIDEMA
en
T. DE VRIES.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel, ten Huize harer Schoonouders, voorspoedig van een' ZOON Vrouwe ERNESTINE D. BACMEISTER, Echtgenoot van

Mr. W. L. SCHIFFER.

GRONINGEN, 12 Maart 1857.

*** USQUERT, 12 Maart 1857. Bevallen van eene DOCHTER E. E. WELT, geliefde Echtgenoot van

H. MULDER DE VRIES.

*** Bevallen van een' ZOON GEZIENA POTHOFF, geliefde Echtgenoot van

J. S. JUCHTER, R.z.

GRONINGEN, 13 Maart 1857.

toetreding tot deze MAATSCHAPPIJ gelijk vroeger uit volle overtuiging aan te bevelen, te meer, daar tot heden alle SCHADEN door de ontvangene BIJDRAGEN zijn **gedekt** en er sedert de oprigting dezer Maatschappij nog geen OMSLAG heeft plaats gehad, en herinneren dat er, GEENE INLEGGELDEN **hoegenaamd** worden gevorderd en voor het beheer slechts **30 Cents per Duizend Gulden**, ALLE ONKOSTEN daaronder begrepen, worden betaald.

GRONINGEN, 12 Maart 1857.

De Commissarissen voornd.:
Mr. H. VAN GIFFEN.
J. MEIJER.
N. WIJS BOLT.
H. J. LIMBORGH.

ONDERLINGE

Brandwaarborg-Maatschappij.

De DIRECTIE der **ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ**, opgerigt door de ASSURANTIE-COMPAGNIE voor **Zeeschaden**, te *Sappemeer*, brengt ter kennis der DEELHEBBERS in voorschreven Maatschappij, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING** over het jaar 1856, ingevolge art. 22 van het Reglement, aan COMMISSARISSEN en GECOMMITTEERDEN afgelegd, gedurende **ééne maand** na heden in het GEMEENTEHUIS alhier ter inzage van de belanghebbenden zal liggen, wordende de DEELHEBBERS indachtig gemaakt, om onaangenaamheden voor te komen, hun PAND of PANDEN op naam der tegenwoordige Eigenaren te doen **overteekenen**.

Verder worden diegenen verwittigd, welke in deze Maatschappij verkiezen deel te nemen, (uitgezonderd Molens, Branderijen en Objecten die aan buitengewoon gevaar onderhevig zijn), dat zij zich deswege kunnen vervoegen bij den DIRECTEUR te *Sappemeer*, of bij een der navolgende CORRESPONDENTEN:

Den Heer S. MEIHUIZEN, JR., te *Groningen*.
» H. H. DE HAAN, te *Hellum*.
» S. REINDERS, te *Noordbroek*.
» K. H. VENEMA, te *Veendam*.
» E. J. GROEN, te *Weiwerd*.

SAPPEMEER, 12 Maart 1857.

R. MEIHUIZEN,
Directeur.

HERVATTING DER STOOMVAART

TUSSCHEN

Amsterdam, over *Lemmer* en *Stroobos* naar *Groningen*,

in dadelijke verbinding met eene uitmuntende **BARGE** naar **Pekela en tusschen gelegen plaatsen**

op Woensdag den 18 Maart 1857.

Vertrek van:
Groningen, MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's avonds te 11 uur.
Amsterdam, ZONDAG, DINGSDAG en DONDERDAG, 's voormiddags te 10 uur.

De **BARGE** vertrekt op eerstgenoemde dagen van *Pekela* 's namiddags te 2 uur en van *Groningen* dadelijk na aankomst der Boot.

Vracht voor doorloopende plaatsen van	Gr. Kajuit.	Voorkajuit.
Pekela naar *Amsterdam* en terug:	*f.* 8,00.	*f.* 6,00.
Van *Veendam* naar *Amsterdam*:	- 8,00.	- 6,00.
» *Zuidbroek* » »	- 7,60.	- 5,60.
» *Sappemeer* » »	- 7,40.	- 5,30.
» *Hoogezand* » »	- 7,20.	- 5,10.
» *Groningen* » »	- 6,80.	- 4,80,

met inbegrip van vrijen doorvoer der gewone BAGAGE te *Groningen*.

Kantoor te *Pekela*: den Heer R. G. KOOPS.
» » *Groningen*: » » J. VAN ELMPT, buiten de Apoort.
» » *Amsterdam*: voor de Reederij, op de IJbrug

ZWOLSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Van af **MAANDAG den 16den Maart e.k.**

DAGELIJKSCHE VAART,

van **Amsterdam** 's morgens te **elf uur**, van **Zwolle** 's morgens te **zeven uur**.

In CORRESPONDENTIE met de **HOLL.** en **RHIJN-SPOORTREINEN**, — en per **DILIGENCE** over *Zwartsluis*, met *Meppel*, *Assen*, *Veendam* en *Groningen*.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 17den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 22 Bunders LAND, gelegen aan den *Hoornschendijk*, onder *Groningen*, toebehoorende aan J. NAUTA; — ongeveer 11 Bunders LAND, mede aldaar gelegen, en ongeveer 5 Bunders LAND, gelegen aan den Straatweg buiten de Apoort, toebehoorende aan de Weduwe J. B. BAZUIN; en ongeveer 19 Bunders LAND aan den *Hoornschendijk*, toebehoorende aan de Erven J. FOKKENS; — alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk, en om te bouwen.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 18den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 19 B. uitmuntend **GROENLAND**, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan den Heer L. T. JORISSEN; ongeveer 14 B. best **GROENLAND**, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan den Heer H. VAN DER LAAN; alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en Naweide ieder afzonderlijk; ongeveer 14 Bunders uitmuntend LAND, gelegen aan den *Wolddijk*, onder *Zuidwolde*, toebehoorende aan D. G. GROENENDAL, en zulks in Perceelen, om te Hooijen, Weiden en Bouwen, en voorts nog het **TOPGRAS** van ongeveer 18 B. LAND, gelegen in de *Hammen*, onder *Adorp*, toebehoorende aan de Erven FRIMA; in perceelen.

Houtboeldag.

Op DONDERDAG den 19den Maart 1857, des namiddags te 2 uur, zullen, op de plaats zelve, publiek worden verkocht: Ongeveer **60** stuks **zware EIKEN BOOMEN**, zeer geschikt voor Scheepsbouwers, en ongeveer **25 ELZEN BOOMEN**, op Stam staande op onderscheidene Perceelen Land bij *Haren*. — Verzamelplaats bij de Landhuishoudkundige School te *Haren*.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris*.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 27sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein T. MEINEMA, aan den Straatweg onder *Dorkwert*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 7½ Bunders kostelijk GROENLAND, gelegen aan den Straatweg onder *Dorkwerd*, toebehoorende aan de Wedw. J. ASSIES; in 4 Perceelen, om te Hooijen en te Weiden.

BOELDAG.

Op WOENSDAG den 8sten April 1857, des voormiddags te 9 uur te beginnen, zullen, aan de Boerenplaats en ten verzoeke van de Wedw. DERK VAN DER VEEN, aan den *Hoornschendijk*, onder *Haren*, publiek worden verkocht: 16 stuks HORENVEE, 3 SCHAPEN, 1 VARKEN, 1 BOERENWAGEN, eene partij HOOI en MEST, **BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN**; voorts **HUISMEUBELEN**, ENZ.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris*.

Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 17den Maart 1857, des avonds te 6 uur, ten Huize van T. GRAALMAN, in de N. Boteringestraat aldaar, voor één jaar verhuren, in perceelen, om te Hooijen of te Weiden, p. m. 18½ Bunders kostelijk GROENLAND, van de Erven wijlen den Heer J. VELTMAN, gelegen te *Adorp*.

Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 20sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, publiek verhuren, in Perceelen, om te Hooijen, Weiden en Bouwen:

Ongeveer 17½ Bunder **LAND**, van den Heer J. DOORNBOS, Sz., gelegen aan het *Horensche Diep*, onder *Groningen*.

‪‪* Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 25sten Maart e.k., ten Huize van den Kastelein TEN HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*, des avonds te 7 uur, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene groote ruime HEEREN BEHUIZING met grooten TUIN, afzonderlijk verhuurd wordende WONINGEN, ruime STALLING en KOETSHUIS, staande en gelegen aan de Vischmarkt te *Groningen*, in eigendom toebehoorende aan de Erven van Mevrouw de Wedawe WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE; en zulks in drie afzonderlijke Perceelen, waarvan de naauwkeurige omschrijving ten Kantore van den Notaris ter inzage voorligt.

II. Drie VROUWEN ZITPLAATSEN in de Martinikerk te *Groningen*, zijnde de nos. 158, 159 en 160.

III. Eene netbetimmerde KOOPMANS BEHUIZING, in de Brugstraat te *Groningen*, Letter G no. 208, waarin thans eene **APOTHEEK** is gevestigd, door den Heer P. J. DAMSTÉ bewoond.

Te bezien Perceel I daags vóór en op den Verkoopdag, Perceel III op den Verkoopdag van 10—4, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris verkrijgbaar, voor zooverre Perc. I betreft tegen betaling van **25 Cent**, ten **voordeele der Algemeene Armen.**

J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

Woensdag den 18den Maart

1857, des namiddags te 2 uur, zullen, vóór en in de Behuizing door J. W. KUITERT bewoond, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht:

De tot diens Faillissement behoorende **ROERENDE GOEDEREN**, breeder gedetailleerd in de *Groninger Courant* van den 25sten Februarij l.l.

Te bezien op den dag van Verkoop, des morgens van 10—12 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Donderdag den 19den Maart

1857, des namiddags te 2 uur, zullen, voor de Behuizing laatst bewoond door de Weduwe J. R. KNOOIHUIZEN, aan het Schuitendiep te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eenige **ROERENDE GOEDEREN**, als: beste HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, eenig LINNEN, 3 Stellen best BEDDEGOED, KERKBOEK met ZILVEREN SLUITING en RANDEN, en hetgeen meer te bezien zal zijn daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

‪‪* Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, ten verzoeke en ten Huize van WILLEM HOUTMAN, Landbouwer te *Siddeburen*, op WOENSDAG den 18den Maart 1857, des namiddags te 2 uur, op gewone Boelgoeds-Conditiën, publiek te verkoopen:

4 PAARDEN, waaronder eene **Stärige graauwbles VEULMERRIE**, 15 HORENBEESTEN, 2 VARKENS, waaronder eene **dragtige MOTTE**, 3 BOERENWAGENS, WIPKAR, PLOEGEN, EGGEN, KERN- en MELKVATEN en verdere **BOERENGEREEDSCHAPPEN**, benevens eene partij STROO en eenige **HUISMEUBELEN**.

‪‪* Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DONDERDAG den 26sten Maart 1857, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van R. J. KLUNDER, Kastelein te *Scharmer*, en ten verzoeke van den Heer J. T. H. VAN BINGUM, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **kapitale BEHUIZING** en **SCHUUR**, get. letter G no. 76, met daarbij behoorenden, fraai aangelegden **TUIN** en **APPELHOF**, met de VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daarbij behoorende LANDERIJEN, groot te zamen 13 B., 77 R., 55 E., **ZORGVLIJT** genaamd, staande en gelegen aan den Hoofdweg in *de Harkstede*, zullende voortaan jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 100—00.

II. Den EIGENDOM van gemeld Perceel.

III. Eene nieuwgebouwde BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 17 B., 51 R., 10 E. LAND, mede aldaar in den Kooipolder gelegen, zullende voortaan jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 80—00.

IV. Den EIGENDOM van gemeld Perceel.

V. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 10 B., 14 R., 70 E. LAND, mede aldaar, zullende voortaan jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 40—00.

VI. Den EIGENDOM van gemeld Perceel.

VII. Eene BEHUIZING, bestaande in twee WONINGEN, zijnde de van ouds bekende **THEEBUS**, met de VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver HEEM, TUIN en daarbij behoorend LAND, groot te zamen 1 B., 82 R., 45 E., mede aldaar, zeer geschikt tot eene Boomkweekerij, zullende voortaan jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 15—00.

VIII. Den EIGENDOM van gemeld Perceel.

De Conditiën van Verkoop zullen drie dagen bevorens ter lezing liggen ten Huize van Verkoop en ten Kantore van

Mr. J. D. TRESLING.

‪‪* De Notaris **J. PICCARDT**, te *Hoogezand*, zal, op DONDERDAG den 19den dezer, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Logementhouder K. J. NEVEN aldaar, publiek presenteren te verkoopen:

Eene nieuwe en nette **BEHUIZING**, get. lett. D, no. 66, met **ERF** en **TUIN**, staande en gelegen te *Hoogezand*, Noordzijde, Stadsgr., zeer geschikt ter uitoefening van **velerhande Affaires**, wordende er thans de ***BOEKHANDEL*** en ***BOEKBINDERIJ*** door den Heer S. JOUSTRA gedreven.

‪‪* Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Appingedam*, zal, op DONDERDAG den 19den Maart 1857, des namiddags te 3 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Loppersum*, ten verzoeke van HENDRIK A. LOMMERT, Broodbakker, C. S., bij Strijkgeld verkoopen:

I. Eene ruime, wélonderhouden **BEHUIZING**, no. 77, en **annexe SCHUUR**, zijnde eene zeer beklante ***BROODBAKKERIJ***, met de BEKLEMMING van het HEEM, grooten TUIN en APPELHOF, doende 's jaars *f* 4—50 tot huur, mitsgaders daaraan gelegen HOF, doende 's jaars *f* 7—50 tot huur; alles staande en gelegen aan de Lagestraat in het Dorp *Loppersum*; met de **BAKKERSGEREEDSCHAPPEN**. — Een gedeelte der Kooppenningen kan over het Verkochte beleend blijven en des verkiezende de betaling der Koopsom geheel tot den 1sten Mei 1858 uitgesteld worden. II. Eene BEHUIZING, op de Nieuwe Tuinen te *Loppersum*, met de BEKLEMMING van den GROND, doende tot huur 's jaars *f* 3—37½, en eenen TUIN, doende tot huur *f* 3—00. — Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Hek-Tjalkschip.

De Notaris **A. BINNERTS**, te *Heerenveen*, zal, op ZATURDAG den 21sten Maart 1857, 's namiddags te 5 uur, ten Huize van den Kastelein B. VAN ASPEREN, in het Meer bij *Heerenveen*, publiek, **in ééne Zitting**, presenteren te verkoopen:

Een OVERDEKT en GEWEGERD **HEK-TJALKSCHIP**, genaamd ***DE EENDRAGT***, groot 52 Tonnen, en zulks met COMPLETEN **INVENTARIS**, waaronder 1 ZEIL, 3 FOKKEN, 2 ANKERS, KABEL, TROS, 2 WATERVATEN, HAKEN, BOOMEN, STAAND en LOOPEND WANT, ENZ., — laatst bevaren door HENDRIK VAN DER MEER en liggende ter bezigtiging bij het Huis van voornoemden VAN ASPEREN.

Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

ZATURDAG den 21sten Maart

1857, des avonds te 6 uur, zal RIKKERDINA J. FOKKENS, Wedawe wijlen J. H. ALBERTSMA, Kasteleinse te *Obergum*, in de te verkoopen Herberg, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, publiek verkoopen, om op den 1sten Mei te aanvaarden:

Eene **BEHUIZING**, geteekend no. 1, zijnde eene neringrijke ***HERBERG***, genaamd het *Veerhuis*, met de daarbij behoorende groote STALLING en SCHUUR, voorzien van een ruimen KELDER, REGENBAK en PUT, met de BEKLEMMING van derzelver *Erf*, groot 3 R. en 80 E., doende tot vaste huur *f* 4—00, staande aan de Hoofdstraat en aan de Vaart te *Obergum*.

Mr. J. W. F. J. DU PEIJROU VAN BREUGEL.

VERHURING VAN EENE BAKKERIJ.

De Notaris **ANDREAE**, te *Kollum*, zal, op MAANDAG den 23sten Maart 1857, 's avonds te 5 uur, ten Huize van BARTEL BROERSMA, in het *Zwarte Paard* te *Kollum*, voor 2 jaren verhuren,

voor J. DUINKERK:

Eene **HUISINGE** en **BAKKERIJ**, gekwot. wijk B no. 89, met ERF, op het West van den Dorpe *Kollum*, Kadi sectie C no. 99, groot 2 Roeden, 8 Ell., thans bij de Wed. TJIPKE BROERSMA in gebruik; te aanvaarden den 12den Mei 1857.

BOELDAG te *Ezinge*.

Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zal, op MAANDAG den 30sten Maart e.k., des namiddags precies te 1 uur, ten verzoeke van JAN K. HOEKSTRA en Vrouw, aan hunne Boerenplaats te *Hardeweer*, onder *Ezinge*, publiek verkoopen:

20 Stuks HORENVEE, 6 uitmuntende jonge PAARDEN, 20 SCHAPEN, met en zonder LAMMEREN, 1 oud en 2 jonge VARKENS, eene partij HOOI en STROO, 3 BOERENWAGENS, PLOEGEN, EIDEN, DORSCHBLOK, beste KERN met KOPEREN BESLAG, KOPEREN KAASKETEL, MELKENKAMERSGEREEDSCHAPPEN en verder compleet **BOERENBESLAG**, ENZ.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN,
Notaris.

BOELDAG te *Feerwert*.

Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zal, op DONDERDAG den 2den April e.k., des namiddags te 1 uur precies, ten verzoeke van P. J. HAMMING en Vrouw, aan hunne Boerenplaats te *Feerwert*, publiek verkoopen:

7 beste jonge PAARDEN, 15 stuks HORENVEE, 18 SCHAPEN, met en zonder LAMMEREN, 1 KAPWAGEN; — voorts EIDEN, KWEEKEIDE, een TWEEVURGER LEIJERPLOEG, PLOEGEN, beste BOERENWAGEN, WIPKARREN, DORSCHBLOK en verder **uitmuntend BOERENBESLAG.**

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN,
Notaris.

UIT DE HAND TE KOOP:

eene neringrijke **STELMAKERIJ** met een grooten **TUIN**, staande en gelegen aan den Borger-Compagniesterweg, bij de Klap no. 1, Gemeente *Sappemeer*, wordende in eigendom bewoond door NIEKOLAAS VAN SANTEN en Kinderen.

Te bevragen bij JAN E. NIEBORG, te *Kropswolde*.

Voor *f* 3000 TE KOOP:

Eene zeer neringrijke **HERBERG**, waarbij eene **BAKKERIJ**, staande en gelegen aan de Straat en den Grindweg en Vaart, te midden in het Dorp *Veenwouden*, voorzien van 2 groote KAMERS, BAKKERIJ, KEUKEN, KELDER, PUT- en REGENWATER, groote SCHUUR en STALLINGS voor 10 Koeijen en 20 Paarden, in het kort aanmerkelijk vertimmerd, bewoond door PIET SIMMELAAR en te bevragen bij S. DE VRIES eldaar.

NB. Het **BILJART** wordt in dit Logement druk bezocht en het Dorp heeft jaarlijks 2 zeer drukke **KERMISSEN**.

Frankfort

verwittigt zijnen geëerde Begunstigers, dat zijne **collectie BRILLEN, ENZ. ruim voorzien** is, en beveelt zich minzaamst aan.

Wollennaaijen.

A. J. ROOS, in den Grooten Krom-Elleboog, naast den Broodbakker GERMS, verlangt dadelijk of tegen den 1sten Mei nog eenige **MEISJES** die het ***WOLLENNAAIJEN*** wenschen te leeren.

De ondergeteekende vraagt met Mei e.k. een' **BANKETBAKKERSBEDIENDE.**

A. J. SORMANI.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.